

Wandelen in de omgeving van Leopoldkanaal en Graaf Jansdijk

Zicht op de kerk van Watervliet

Start

Wandelknooppunt **71** aan de kerk van Watervliet

Parkeren kan rond het Stee, het plein voor de kerk

Wandelroute

Afstand: 14 km (je kan de wandeling inkorten tot 12 km)

Bewegwijzering: volg de routenummers van het Wandelnetwerk Meetjeslandse Kreken, met één afwijking langs de Noorddijk (zie tekst):

Lange route:

71 - **68** - **56** - **67** - **39** - **40** - **41** - **42** -
(**43**) Noorddijk - **37** - **28** - **27** - **71**

Korte route:

71 - **68** - **56** - **67** - **39** - **40** - **41** - **42** -
(**43**) Noorddijk - **38** - **57** - **27** - **71**

Meeneemtips

Wandelnetwerk Meetjeslandse Kreken, te koop voor 6 euro in het secretariaat van Natuurpunt en Partners Meetjesland (stationsgebouw Eeklo) en bij toeristische diensten (zie www.toerismemeetjesland.be)

Beschrijving van de route

De rijzige Onze-Lieve-Vrouwekerk wordt ook wel de 'Kathedraal van het Noorden' genoemd. De kerk dateert uit de zestiende eeuw, de toren zelf uit 1893 en is na de Tweede Wereldoorlog deels heropgebouwd. Het dorpsgezicht 'Stee' is officieel beschermd en heeft verder nog een mooi stadhuis, een kiosk en gemeentepomp, de Boterbank, een pastorie en kasteel 'Stoffelt'.

Vertrek aan **71** en neem aan de kerk links **68** (bij het voorbereiden van deze wandeling waren er werken aan de Veldstraat). Rechts ligt het voetbalterrein van Watervliet. Blijf deze weg volgen (Blekkersdijk) en stap verder van **56** tot **67**. Volg tot aan **39**, waar het Leopoldkanaal ligt. Het Leopoldkanaal loopt van Boekhoute naar Sint-Laureins, over Damme tot in Knokke-Heist.

Een mooi stukje langs het Leopoldkanaal, tussen Stenenschuurbrug en Oesterputbrug

Het kanaal werd tussen 1843 en 1854 gegraven met schop en kruiwagen, door meer dan 1.200 mannen. In 1938 werd het kanaal verlengd van de Oesterputbrug tot de Havendijk in Boekhoute. Goederenvervoer is er nooit geweest op het Leopoldkanaal. Vroeger kwamen wel platbodem palingbootjes voor, die uitgerust met kruisnet en katrol in de rietkragen lagen.

Dankzij dit kanaal kwam een einde aan de jaarlijks terugkerende wateroverlast. Nederland belette immers de afvoer van water naar de Westerschelde uit ongenoegen omdat België in 1830 onafhankelijk was geworden van Nederland.

Volg een heel mooi stukje van dit kanaal naar **40**. In de zomer kan je hier vaak de bruine kiekendief zien 'zeilen'. Rietgors en kleine karekiet zijn naast kuifeend, aalscholver en meerkoet graag geziene gasten op wat één van de mooiste stukjes van het Leopoldkanaal is.

Net voor **41** steek je de Oesterputbrug over. De brug is pas hersteld. Deze brug is bij vogelliefhebbers een bekende plaats: de brug ligt knal op een vogeltrekroute en je kan hier dus geregeld mooie waarnemingen doen. Het beheer van de bermen langs het Leopoldkanaal gebeurt door De Vlaamse Waterweg en bestaat vooral uit maaibeheer. Een knelpunt is dat er vaak wordt gemaaid zonder het weghalen van het maaisel. Het zorgvuldig verwijderen van het maaisel is echter cruciaal bij een ecologisch maaibeheer.

De bermen van het Leopoldkanaal kunnen een aanvullend en alternatief biotoop vormen voor verschillende typische graslandsoorten, zoals scherpe boterbloem, margriet en goudhaver. Bijzonder is het voorkomen van wilde marjolein op de bermen tussen Stenenschuurbrug en Oesterputbrug. Zeker als je weet dat deze soort een zeker kalkgehalte in de bodem verkiest. De brede rietkraag op deze plaats zorgt voor broedgelegenheid voor vogels als de kleine karekiet, rietzanger en bruine kiekendief. Vegetatierijke oeverzones zijn ook belangrijk als foerageergebied of paaigebied voor allerlei vissoorten.

De nieuw aangeplante Canadapopulieren langs het Leopoldkanaal zijn een oude variëteit. Deze variëteit vormt karakteristiek kromme stammen zodat een hogere landschappelijke waarde ontstaat ten opzichte van de moderne variëteiten.

Na 42 volg je een stukje 43, maar ga niet linksaf na ongeveer een halve kilometer. Rechtdoor ligt de Noorddijk, een stuk natuur dat in beheer is bij Natuurpunt. Dijken bepalen het landschapsbeeld in de polders. In het Meetjesland werden de meeste dijken aangelegd vanaf 1530. Dijken hebben een groot cultuurhistorisch belang vermits ze herinneren aan het ontstaan van de polders. Ze hebben een steile, landwaarts gelegen zijde en een minder steile zijde die zeewaarts is gelegen.

De kuifeend vind je wel eens op het kanaal (foto: Ludo Goossens)

Loodrecht op de Noorddijk liggen waardevolle historische graslanden en rietlanden die duiden op voormalige kreekrelicten. De kleine reliëfverschillen op de graslanden zijn uniek en geven kansen aan zeldzame, zoutminnende planten zoals schorrenzoutgras en klein schorrenkruid. De graslanden zijn ook van belang als broedgebied voor weidevogels zoals de grutto en als overwinteringsgebied voor onder meer kolgans. Op het gewestplan zijn deze graslanden ingekleurd als natuurgebied.

Aan de kruising van Stenenbrug, Noorddijk en Langendijk staat een rustbank met zicht op een klein kreekje. Het is een geliefd plekje voor watervogels zoals bergeend, blauwe reiger en smienten. Volg de bewegwijzering naar **37**.

Wil je de wandeling inkorten, stap dan na de rustbank naar rechts, richting Leopoldkanaal, en ga via **38** en **57** naar **27** en startpunt **71**. Je mist dan wel een typisch stukje krekengebied. Want de Langendijk is wat flora betreft uniek. Je kan er bijvoorbeeld agrimonie, marjolein, stalkruid, sleedoorn en meidoorn aantreffen. Het zijn bloemrijke, warmteminnende vegetaties die wijzen op kalk in de bodem. Er is ook een

appelboomgaard waar kramsvogels zich in de wintermaanden te goed doen aan het overgebleven fruit. Met wat geluk zie je hier ook torenvalk, sperwer of een buizerd. In de lente hoor je er de eerste koekoek.

Na **37** neem je **28**. Onderweg zie je de kerk van de parochie Landsdijk, gebouwd in 1910. Links lag ooit de Graafjansdijk, waarvan nog restanten te zien zijn. Kort na de stormvloed van 1375 werd deze dijk tussen Bentille en Boekhoute aangelegd, die in opdracht van Hertog Jan zonder Vrees versterkt werd in 1404.

Op weg naar **27** passeer je de Branddijk. Aan het Leopoldkanaal neem je het voetveer over het Leopoldkanaal. Ben je veilig met het voetveer over geraakt, volg dan 71 om zo terug op het vertrekpunt aan te komen.

In de buurt zijn verschillende drankgelegenheden; een natje of droogje heb je zeker verdiend!

Daniel Acke (tekst en foto's, tenzij anders vermeld)
Met dank aan Andy Van Kerckvoorde

Steun de natuur in het Meetjeslands Krekengebied

We willen ook onze nakomelingen laten genieten van dit unieke landschap. Natuurpunt koopt en herstelt natuur. Het grootste deel van deze gebieden is toegankelijk. Dat kan alleen dankzij jouw steun. Je ontvangt een fiscaal attest voor giften vanaf 40 euro, waarmee je ongeveer 40% van het gestorte bedrag terugkrijgt via je belastingen.

Doe je gift op rekeningnummer BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen. Vergeet niet het gebied te vermelden dat je wil steunen: 'gift projectnr. 6634 Meetjeslandse Krekren'

Margriet (foto: Ludo Goossens)

Verder lezen

Wat doet Natuurpunt in het Meetjeslands Krekengebied? www.natuurpunt.be/meetjeslandsekrekren

Lees meer over de Meetjeslandse natuurgebieden op www.NPMeetjesland.be/natuurgebieden

Lid worden van Natuurpunt? Dit kan via www.natuurpunt.be/lidworden

Mee op pad met Natuurpunt? www.NPMeetjesland.be/kalender